

הגברא לחשוש לספק איסור, אין איסור
בספק איסור ספק כמו שאין "לא תסור"

1234567
www.1234567.com

על ספק איסור, והדברים מתיישבים
ומשתלבים בדרכנו ע"ש ודו"ק.

ד

בשאלת כשרות החלב בזמנינו

באשר שאל לדעתי בדבר מה שעוררו
לאחרונה בענין כשרות החלב,
ויסוד השאלה מה שידוע שיש אחוז ניכר
של הבהמות שהן טריפות או לפחות ספק
טריפות, וא"כ מסתבר דאף דאזלינן בתר
רוב ומותר לשתות את חלבה ולאכול את
בשרה של כל בהמה ובהמה ולתלות שהיא
מין הרוב הכשרות, אבל כאשר מערבים את
החלב של מאות פרות איך נוכל לומר
שכולן כשרות, נגד המציאות שיש עשרים
אחוז טריפות, וכיון שיש טריפות ביניהם
צריך ביטול בששים ולפי הידוע מספר
הטריפות הוא לפחות כעשרים אחוז וא"כ
כל התערובת אסורה.

ולענ"ד כל המהומה הזו בטעות יסודה,
ויסוד הטעות במה שהחליפו בין
דין תורה דאחרי רבים להטות ל"מדעי
הסטטיסטיקה", דאף אם אמנם נכון הדבר
שבהסתברות סטטיסטית אי אפשר לומר
על עדר בהמות שכולן כשרות, אלא יש
להניח שכשאחוז המיעוט הכללי יהיה
אשר יהיה, כך אחוז המיעוט גם בעדר זה,
אך לא כן בדין תורה דאזלינן בתר רוב,
ולפי משפט התורה דיינינן בכל בהמה דין
כשרה וממילא אף אם יצטרפו בהמות
רבות, כולן כשרות לפי דין תורה.

הגע בעצמך, תשע חנויות מוכרות בשר
שחוטה ואתת נבילה, ונמצאו עשר
חתיכות בשר ביניהם, וכי אסור לבשלן
ביחד, כי עלינו להניח שאחת מהן נבילה.
וכן עיר שרובה ישראל ומיעוטה נכרים,
והרוב הוא רוב של ששים אחוז, ובמשך
השנים נמצאו בעיר עשרה ילדים, וכל אחד
מהם דינו כישראל דאזלינן בתר רוב
(כמבואר במס' מכשירין פרק ב' משנה ז'
ובכתובות ט"ו ע"ב), וכי לא נוכל לצרפן
כולם למנין עשרה דהלא עלינו לתלות
שארבעה מתוכם גויים ורק ששה יהודים
ואיך נצרפם ביחד לומר דבר שבקדושה.
וכיוצא בדבר, הלא גם בבני אדם יש
מיעוט טריפות, ואיך נוכל לצרף עשרה
עדים להעיד ביחד הלא ידעין שעשרים
אחוז בני"א יש בהם טריפות, וטריפה פסול
לעדות, וא"כ נמצא אחד מהם קרוב או
פסול עדות כולן בטילה. (ויש לפלפל
טובא בפרטי הלכה זו דנמצא אחד מהם
קא"פ, אך כל בר דעת יבין שעיקרא דדינא
פירכא).

אלא באמת פשוט דכיון דאזלינן בתר רוב,
מהני דין זה אף כאשר הוא סותר את
ההסתברות הסטטיסטית, וכל בהמה כשרה
לפי הלכה זו אף כשמצרפים בהמות רבות

ומצד המציאות יש ביניהם גם טריפות. ואין זה ענין כלל וכלל לדין חוזר וניעור, דשם מדובר בביטול ברוב. ועומק סברת חוזר וניעור הוא, דהיתר ביטול ברוב הוא היתר נמשך, ולא שהאיסור פקע והלך לו ברגע שיש רוב ושוב עבר ובטל מן העולם, אלא כל זמן שיש רוב המיעוט בטל אבל אם רבה האיסור ושוב אין רוב היתר כנגדו, שוב אין היתר ביטול ברוב, ואין זה ענין כלל לני"ד, דהלא מ"מ יש כאן רוב כשרות, וכאשר הולכים אחר הרוב כגון רוב חנויות מוכרות שחוטה אין אנו אומרים שרוב הכשר הנמצא שחוטה אלא שב"ה הנמצא שחוטה, וזה ברור ופשוט.

ומה שכתב הרה"ג.... וכי הרואה עדר בהמות ונשבע שכולן כשרות ואין ביניהם טריפה לא נשבע לשקר, צדק בדבריו, אבל אין זה ענין כלל לני"ד, דהשבועה מתייחסת למציאות, ובמציאות ידענו שיש מיעוט טריפות, אבל אם נשבע שכל הבהמות יש להם דין כשרה ואין בעדר איסור טריפה שבועת אמת בפיו, ודו"ק בזה כי דבר פשוט הוא.

ואף שכל הנ"ל פשוט הוא, באמת הדברים מבוארים בסוגיא מפורשת בזבחים (ע"ג ע"ב) דהקשו שם לגבי זבחים שנתערבו "ונכבשינהו וניידי ונימא כל דפריש מרובא פריש, אמר רבא גזירה שמא יבאו י' כהנים בב"א ויקרבו, א"ל ההוא מרבנן לרבא אלא מעתה מגיסא אסורה וכו'", ועי"ש ברש"י

דס"ד דהמקשה התכוין לחוש שמא לאחר שכבר הותר משום כל דפריש אם י' כהנים יקחו בב"א שוב ליכא כל דפריש ושוב נאסר, וקמ"ל דכיון דכבר הותרו אינם חוזרים לאיסורן אפילו אם יקחו כולם בב"א ושוב ליכא רוב, דאל"כ "מגיסא אסורה" וכי לאחר שדם כולם מתערב במגיס הם חוזרים לאיסורם. הרי להדיא דלאחר היתר כל דפריש אין הדבר חוזר לאיסורו אף באופן שבטל כוח הרוב. (וע"ע ברא"ש מס' חולין פ"ז סי' ל"ז שהוכיח מסוגיא זו דגם בביטול ברוב נאמר כלל זה עי"ש).

וביפוד הדברים סברא זו דדין רוב הלכתא היא ואינו תלוי בהסתברות בלבד מוכח מעוד מקורות, דהנה בסוגיא הנ"ל דתינוק הנמצא במקום שרוב ישראל דינו כישראל לכאורה הו"ל לדון רק לפי רוב נשים הראויות להוליד אם מבנות ישראל המה או נכריות ומה לן לצרף את זקני העיר, וע"כ דאין אנו דנים כלל במדת ההסתברות מצד המציאות אלא דין תורה יש כאן.

וידוע מה שכתב הרש"ש בהגהותיו לכתובות י"ד ע"ב בענין חנות כשרה שיש בה נ' חתיכות כשרות ורק עשרה מהם משולשות ובחנות הטריפה יש כ' משולשות ונמצאה חתיכה משולשת אם אזלינן בתר רוב להכשירה וכתב דאכן כשרה היא, אף שרוב המשולשות טריפות,

מנחת אשר פרשת משפטים

שז

אשר

פרשת משפטים

מנחת

ויש לפלפל בזה גם במה שנחלקו ¹²³⁴⁵⁶⁷⁸⁹¹⁰זהנה הארכת מאד בכל פרטי סוגיות אלה
האחרונים, בתשע חנויות מול חנות אחת, ¹²³⁴⁵⁶⁷⁸⁹¹⁰אך אין צריך להאריך,
אך בחנות האחת יש יותר בשר ממה שיש ¹²³⁴⁵⁶⁷⁸⁹¹⁰ובני"ד הדברים ברורים דאזלינן בתר רוב,
בתשעה, ודו"ק בזה. ¹²³⁴⁵⁶⁷⁸⁹¹⁰ומותר לשתות חלב זה.

אמרייח 1234567

אמרייח 1234567

אמרייח 1234567

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה
מנחת אשר - ב (שמות) וייס, אשר זעליג עמוד מס: 317 הודפס ע"י אוצר החכמה